

УДК 635.13:581.19

ПРИДАТНІСТЬ КОРЕНЕПЛОДІВ МОРКВИ РІЗНИХ ГІБРИДІВ ДО ЗБЕРІГАННЯ ТА ПЕРЕРОБКИ

Литвиненко Г.О., магістр 2 року навчання

Науковий керівник: ЗАВАДСЬКА О.В., к.с.г.-н., доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Серед овочевих культур морква вирізняється тим, що коренеплоди її багаті на поживні речовини, вітаміни та мінеральні солі. Як відомо, біологічна цінність, придатність до тривалого зберігання чи різних видів переробки цієї культури залежить, насамперед, від якості коренеплодів, їх товарності, смакових властивостей, вмісту основних біохімічних речовин. Тому завданням наших досліджень була комплексна оцінка коренеплоди моркви різних гібридів з метою виділення найпридатніших варіантів для тривалого зберігання та сушіння.

Дослідження проводили протягом 2020-2021 рр. у Національному університеті біоресурсів і природокористування України. Біохімічні показники визначали у навчально-науковій лабораторії кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б.В. Лесика за загальноприйнятими методиками. Для досягнення поставленої мети та виконання завдань досліджень, було закладено однофакторний дослід (досліджуваний фактор – гібриди моркви). Для цього, після проведення пошукових досліджень, які раніше проводили на кафедрі, були відібрані 8 гібридів, селекції відомих крупних насінневих компаній, поширених у зоні Лісостепу та придатних для зберігання й переробки, а саме: Еволюція, Марс F₁, Ніланд F₁, Yellowstone, Вікінг F₁, Purple Sun F₁, White sabine.

Найбільш вирівняними за масою і діаметром були коренеплоди гібридів – Лагуна F₁ (контроль) та White Sabine F₁, а за довжиною – Ніланд F₁ та Purple Sun F₁. За вмістом сухої, сухої розчинної речовини та цукрів виділилися свіжозібрані коренеплоди гібридів Purple Sun F₁, Еволюція F₁ та Вікінг F₁. За період вегетації у них накопичувалося 12,7-13,5 % сухої речовини.

Найбільше сухої речовини та цукрів після 7 місяців зберігання містили коренеплоди гібриду Purple Sun F₁ – 12,7 та 4,9 % відповідно. Найвищий бал за результатами дегустації після зберігання, отримали коренеплоди гібридів Еволюція F₁ та White Sabine F₁ – 7,1 та 6,9 балів відповідно.

Найпридатнішими до тривалого зберігання в умовах стаціонарних заглиблених сховищ без штучного охолодження були коренеплоди гібридів White Sabine F₁ та Purple Sun F₁, лежкість яких через сім місяців зберігання перевищувала 80 %. Найбільш економічно вигідно реалізувати коренеплоди гібридів White Sabine та Лагуна через два місяці зберігання – рівень рентабельності становитиме 78,3 та 75,6 % відповідно, що майже вдвічі вище, ніж реалізація їх відразу після збирання.

Найпридатнішими для сушіння є коренеплоди гібридів Yellowstone F₁ та Вікінг F₁, вихід сухої продукції становить 11,5-11,8%, вміст цукрів –

більше 40 %, дегустаційна оцінка – 8,6-8,8 бала за 9-бальною шкалою а рівень рентабельності – 154,9 та 152,7 % відповідно.